

Mintázatifelismerés a nyelvészeti diákolimpia feladataiban

Blaskovics Ákos
Nyelvtudományi Kutatóközpont
IOL Problem Committee

(A) Hány óra van Tallinnban? (10 pont)

Tallinn Észtország fővárosa. Az észt nyelv az uráli és azon belül a finnugor nyelvcsaládba tartozik, akár csak a magyar.

Állapítsd meg a következő kifejezések alapján, hogyan mondják észtül az időt és válaszolj az alábbi kérdésekre!

Kell on üks.

Kell on kaks.

Veerand kaks.

Pool neli.

Kolmveerand ükssteist.

Viis minutit üks läbi.

Fordítsd le a következő időpontokat észtre!

- 8:45
- 4:15

Mit jelentenek a következő, időre vonatkozó kifejezések?

- **Kakskümmend viis minutit üheksa läbi.**
- **Veerand neli.**

Néhány szám észtül:

6 kuus

7 seitse

8 kaheksa

10 kümme

(A) Hány óra van Tallinnban? (10 pont)

Tallinn Észtország fővárosa. Az észt nyelv az uráli és azon belül a finnugor nyelvcsaládba tartozik, akár csak a magyar.

Állapítsd meg a következő kifejezések alapján, hogyan mondják észtül az időt és válaszolj az alábbi kérdésekre!

Kell on **üks.** 1

Kell on **kaks.** 2

Veerand **kaks.** 2

Pool neli.

Kolmveerand ükssteist.

Viis minutit üks läbi.

Fordítsd le a következő időpontokat észtre!

- 8:45
- 4:15

Mit jelentenek a következő, időre vonatkozó kifejezések?

- **Kakskümmend viis minutit üheksa läbi.**
- **Veerand neli.**

Néhány szám észtül:

6 kuus

7 seitse

8 kaheksa

10 kümme

(A) Hány óra van Tallinnban? (10 pont)

Tallinn Észtország fővárosa. Az észt nyelv az uráli és azon belül a finnugor nyelvcsaládba tartozik, akár csak a magyar.

Állapítsd meg a következő kifejezések alapján, hogyan mondják észtül az időt és válaszolj az alábbi kérdésekre!

Kell on üks. 1

Kell on kaks. 2

Veerand kaks. 2
negyed

Pool neli.

Kolmveerand üksteist.

Viis minutit üks läbi.

Fordítsd le a következő időpontokat észtre!

- 8:45
- 4:15

Mit jelentenek a következő, időre vonatkozó kifejezések?

- **Kakskümmend viis minutit üheksa läbi.**
- **Veerand neli.**

Néhány szám észtül:

6 kuus

7 seitse

8 kaheksa

10 kümme

(A) Hány óra van Tallinnban? (10 pont)

Tallinn Észtország fővárosa. Az észt nyelv az uráli és azon belül a finnugor nyelvcsaládba tartozik, akár csak a magyar.

Állapítsd meg a következő kifejezések alapján, hogyan mondják észtül az időt és válaszolj az alábbi kérdésekre!

Kell on **üks.** 1

Kell on **kaks.** 2

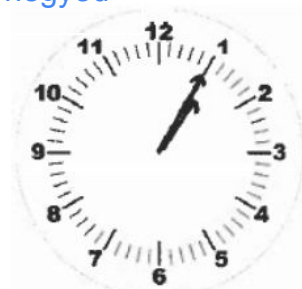
Veerand **kaks.** 2
negyed

fél **Pool** **nelj.** 4

Kolmveerand ükssteist.

Viis minutit üks läbi.

Fordítsd le a következő időpontokat észtre!

- 8:45
- 4:15

Mit jelentenek a következő, időre vonatkozó kifejezések?

- **Kakskümmend viis minutit üheksa läbi.**
- **Veerand neli.**

Néhány szám észtül:

6 kuus

7 seitse

8 kaheksa

10 kümme

(A) Hány óra van Tallinnban? (10 pont)

Tallinn Észtország fővárosa. Az észt nyelv az uráli és azon belül a finnugor nyelvcsaládba tartozik, akár csak a magyar.

Állapítsd meg a következő kifejezések alapján, hogyan mondják észtül az időt és válaszolj az alábbi kérdésekre!

Kell on **üks** 1

Kell on **kaks.** 2

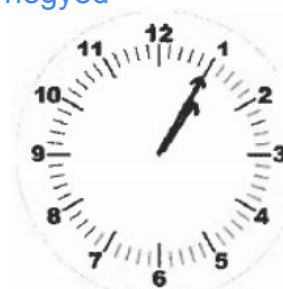
Veerand **kaks.** 2
negyed

fél **Pool** **neli.** 4

Kolm **veerand** **üks** **steist.** 3 negyed 11

Viis minutit üks läbi.

Fordítsd le a következő időpontokat észtre!

- 8:45
- 4:15

Mit jelentenek a következő, időre vonatkozó kifejezések?

- **Kakskümmend viis minutit üheksa läbi.**
- **Veerand neli.**

Néhány szám észtül:

6 kuus

7 seitse

8 kaheksa

10 kümme

(A) Hány óra van Tallinnban? (10 pont)

Tallinn Észtország fővárosa. Az észt nyelv az uráli és azon belül a finnugor nyelvcsaládba tartozik, akár csak a magyar.

Állapítsd meg a következő kifejezések alapján, hogyan mondják észtül az időt és válaszolj az alábbi kérdésekre!

Kell on **üks** 1

Kell on **kaks.** 2

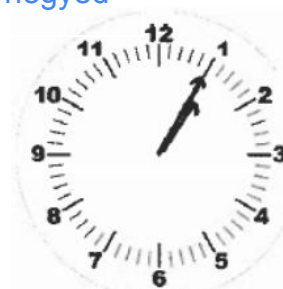
Veerand **kaks.** 2
negyed

fél **Pool** **neli.** 4

Kolm **veerand** **üks** **steist.** 3
negyed 11

Viis **minutit** **üks** **läbi.** 5
perc 1 után

Néhány szám észtül:

6 kuus

7 seitse

8 kaheksa

10 kümme

Fordítsd le a következő időpontokat észtre!

- 8:45
- 4:15

Mit jelentenek a következő, időre vonatkozó kifejezések?

- **Kakskümmend viis minutit üheksa läbi.**
- **Veerand neli.**

(A) Hány óra van Tallinnban? (10 pont)

Tallinn Észtország fővárosa. Az észt nyelv az uráli és azon belül a finnugor nyelvcsaládba tartozik, akár csak a magyar.

Állapítsd meg a következő kifejezések alapján, hogyan mondják észtül az időt és válaszolj az alábbi kérdésekre!

Kell on **üks** 1

Kell on **kaks**. 2

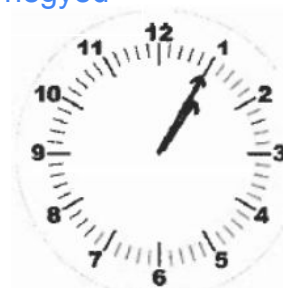
Veerand **kaks**. 2
negyed

fél **Pool** **neli**. 4

Kolmveerand **ükssteist**. 3 negyed 11

Viis **minutit** **üks** läbi. 5 perc 1 után

- Fordítsd le a következő időpontokat észtre!
  - 8:45 -
  - 4:15 -
- Mit jelentenek a következő, időre vonatkozó kifejezések?
  - **Kakskümmend viis minutit üheksa** läbi.
  - **Veerand neli**.

Néhány szám észtül:

6 kuus

7 seitse

8 **kaheksa**

10 kümme

(A) Hány óra van Tallinnban? (10 pont)

Tallinn Észtország fővárosa. Az észt nyelv az uráli és azon belül a finnugor nyelvcsaládba tartozik, akár csak a magyar.

Állapítsd meg a következő kifejezések alapján, hogyan mondják észtül az időt és válaszolj az alábbi kérdésekre!

Kell on **üks** 1

Kell on **kaks.** 2

Veerand **kaks.** 2
negyed

- Fordítsd le a következő időpontokat észtre!

- 8:45 - **Kolmveerand üheksa**
- 4:15 -

- Mit jelentenek a következő, időre vonatkozó kifejezések?

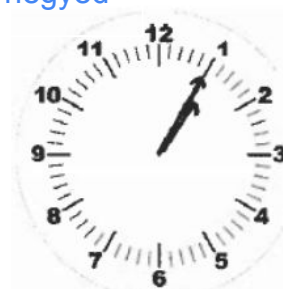
- **Kakskümmend viis minutit üheksa** läbi.
- **Veerand neli.**

fél **Pool** **neli.** 4

Kolmveerand **üks** **steist.** 3
negyed 11

Viis minutit üks **läbi.** 5
perc 1 után

Néhány szám észtül:

6 kuus

7 seitse

8 **kaheksa**

10 kümme

(A) Hány óra van Tallinnban? (10 pont)

Tallinn Észtország fővárosa. Az észt nyelv az uráli és azon belül a finnugor nyelvcsaládba tartozik, akár csak a magyar.

Állapítsd meg a következő kifejezések alapján, hogyan mondják észtül az időt és válaszolj az alábbi kérdésekre!

Kell on **üks** 1

Kell on **kaks.** 2

Veerand **kaks.** 2
negyed

- Fordítsd le a következő időpontokat észtre!

- 8:45 - **Kolmveerand üheksa**
- 4:15 - **Veerand viis**

- Mit jelentenek a következő, időre vonatkozó kifejezések?

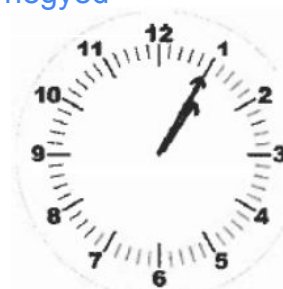
- **Kakskümmend viis minutit üheksa läbi.**
- **Veerand neli.**

fél **Pool** **neli.** 4

Kolmveerand **üks** **steist.** 3
negyed 11

Viis **minutit** **üks** **läbi.** 5
perc 1 után

Néhány szám észtül:

6 kuus

7 seitse

8 **kaheksa**

10 kümme

(A) Hány óra van Tallinnban? (10 pont)

Tallinn Észtország fővárosa. Az észt nyelv az uráli és azon belül a finnugor nyelvcsaládba tartozik, akár csak a magyar.

Állapítsd meg a következő kifejezések alapján, hogyan mondják észtül az időt és válaszolj az alábbi kérdésekre!

Kell on **üks** 1

Kell on **kaks.** 2

Veerand **kaks.** 2
negyed

- Fordítsd le a következő időpontokat észtre!

- 8:45 - **Kolmveerand üheksa**

- 4:15 - **Veerand viis**

- Mit jelentenek a következő, időre vonatkozó kifejezések?

- **Kakskümmend viis minutit üheksa läbi.**

2 × 10 + 5 perc 9 után

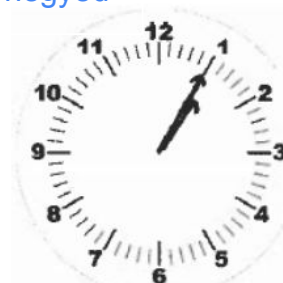
- **Veerand neli.**

fél **Pool neli.** 4

Kolmveerand ükssteist. 3
negyed 11

Viis minutit üks läbi. 5
perc 1 után

Néhány szám észtül:

6 kuus

7 seitse

8 **kaheksa**

10 **kümme**

(A) Hány óra van Tallinnban? (10 pont)

Tallinn Észtország fővárosa. Az észt nyelv az uráli és azon belül a finnugor nyelvcsaládba tartozik, akár csak a magyar.

Állapítsd meg a következő kifejezések alapján, hogyan mondják észtül az időt és válaszolj az alábbi kérdésekre!

Kell on **üks** 1

Kell on **kaks.** 2

Veerand **kaks.** 2
negyed

- Fordítsd le a következő időpontokat észtre!

- 8:45 - **Kolmveerand üheksa**
- 4:15 - **Veerand viis**

- Mit jelentenek a következő, időre vonatkozó kifejezések?

- **Kakskümmend viis minutit üheksa läbi.**

2 × 10 + 5 perc 9 után

- **Veerand neli.**

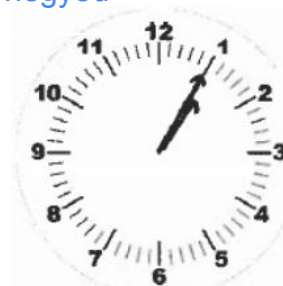
negyed 4

fél **Pool neli.** 4

Kolmveerand ükssteist. 3
negyed 11

Viis minutit üks läbi. 5
perc 1 után

Néhány szám észtül:

6 kuus

7 seitse

8 **kaheksa**

10 **kümme**

A nyelvészeti diákolimpiáról

- válogatóverseny: **MNYD** - ioling.hu
  - online és írásbeli fordulók
  - 8 fő (2 × 4)
  - 13 és 19 kor között
- nemzetközi olimpia: **IOL** - ioling.org
  - a többség 10–12. osztályos
  - nagy arányban matekos(, fizikás, infós...) háttérű diákok
  - egyéni és csapat
    - 5 feladat, 6 óra
    - 1 feladat, 4 óra

Mit tartalmaznak a feladatok?

- milyen nyelveken?
  - a versenyzők számára ismeretlen nyelvek
  - idegennyelvi előismeret nem előfeltétel
  - a kapcsolódó fordítások anyanyelven
    - de ld. pl. az észti feladatot
  - a kettő összevetése és
a nyelvtani szabályszerűségek levonása

Mit tartalmaznak a feladatok?

Huszonkettedik Nemzetközi Nyelvészeti Diákolimpia (2025)

Az egyéni verseny feladatai

2. feladat (20 pont) Adottak kifejezések gámg nyelven, valamint magyar fordítások sorrendben:

- milyen nyelveken?
  - a versenyzők számára ismeretlen nyelvek
  - idegennyelvi előismeret nem előfeltétel
  - a kapcsolódó fordítások anyanyelven
    - de ld. pl. az észti feladatot
  - **a kettő összevetése és a nyelvtani szabályszerűségek levonása**

1. ā fāndág	A. az én nagynéném
2. á máámààd	B. az ő szarva
3. á tááðà	C. a te horgonyod
4. áðág üyùg	D. az én nagymamám
5. āg pēbārēēg	E. a mi bordáink
6. āg máàm	F. az ő kalapácsa
7. dṣṣr īnī	G. az én őrlőkőveim
8. ē īl	H. az ő nagymamáik
9. ē pēbārēēg	I. a ti nagypapáitok
10. ēg īlāēg	J. az én orcáim
11. ēg tááðàd	K. a te szarvaidd
12. gùùr āyèn	L. az ő szarvaik
13. gùùrīīg ánèg	M. a te nagybátyád
14. ó ābēé	N. a mi őrlőkővünk
15. ǝ bṣṣràà	O. a ti könyökeitek
16. ǝ īlāèg	P. az ő bordái
7. ǝg tùndùlīg	Q. a te vállad
8. ǝg mǝṣṣðáṣṣd	R. az ő horgonyai
9. tṣṣl uùn	S. a mi nagynénénk
0. tṣṣlāàg īnīgī	T. a ti kutyaítok

a) Találd meg a helyes megfeleléseket!

△ A gámg nyelv a kelet-szudáni nyelvcsaládhoz tartozik. Körülbelül 100 000 ember beszéli Szudán délkeleti részén. **a** = rövid á, **ǝ** = az angol *about* szó első magánhangzója, **ε** = e, **ī** = i, **ǝ** ≈ o, **u** = u. A magánhangzók fölötti jelek a tónust jelölik: ´ = magas, ¯ = közepes, ` = mély, ^ = eső. A kettőzött magánhangzókat hosszan ejtik. Minden más betű mássalhangzót jelöl.

—David Hultman

Mit tartalmaznak a feladatok?

- milyen nyelveken?
  - a versenyzők számára ismeretlen nyelvek
  - idegennyelvi előismeret nem előfeltétel
  - a kapcsolódó fordítások anyanyelven
    - de ld. pl. az észti feladatot
  - **a kettő összevetése és a nyelvtani szabályszerűségek levonása**
- mi alkotja a megoldást?
  - konkrét feladványok (fordítások)
  - nyelvtani jelenségek (“szabályok”) **tömör leírása**

Huszonkettedik Nemzetközi Nyelvészeti Diákolimpia (2025)

Az egyéni verseny feladatai

2. feladat (20 pont) Adottak kifejezések gámng nyelven, valamint magyar fordítások sorrendben:

1. ā fāndág	A. az én nagynéném
2. á máámààd	B. az ő szarva
3. á tááðà	C. a te horgonyod
4. áðág üyùg	D. az én nagymamám
5. āg pēbārēēg	E. a mi bordáink
6. āg máám	F. az ő kalapácsa
7. qǝǝr īnī	G. az én őrlőkőveim
8. ē īl	H. az ő nagymamáik
9. ē pēbārēēg	I. a ti nagypapáitok
10. ēg īlāēg	J. az én orcáim
11. ēg tááðàd	K. a te szarvaidd
12. gùùr āyèn	L. az ő szarvaik
13. gùùrīīg ánèg	M. a te nagybátyád
14. ó ābéé	N. a mi őrlőkővünk
15. ǝ bǝǝràà	O. a ti könyökeitek
16. ǝ īlāèg	P. az ő bordái
17. ǝg tùndùlīg	Q. a te vállad
18. ǝg mǝǝðáàd	R. az ő horgonyai
19. tǝèl úùn	S. a mi nagynénénk
20. tǝèlāàg īnīgī	T. a ti kutyáitok

(a) Találd meg a helyes megfeleléseket!

(b) A fenti adatok alapján feltételezhetnénk, hogy az **ē tááǎà** és az **ē mǎǎǎ** alak helytelen, pedig valójában mindkettő helyes. Fordítsd le a kifejezéseket, és magyarázd meg, miért váratlanok!

(c) Fordítsd le magyarra:

(d) Fordítsd le gámg nyelvre:

21. **āg bǎǎrāāg**

26. *az én őrlőkövem*

22. **ǎǎǎrēēg āyǎg**

27. *az ő orcáik*

23. **ē bǎǎrǎāg**

28. *a ti horgonyotok*

24. **ǎ túndúliǎg**

29. *a mi nagybátyánk*

25. **ǎ máām**

30. *a te kutyáid*

⚠ A gámg nyelv a kelet-szudáni nyelvcsaládhoz tartozik. Körülbelül 100 000 ember beszéli Szudán délkeleti részén. **a** = rövid *á*, **ǎ** = az angol *about* szó első magánhangzója, **ε** = *e*, **i** = *i*, **ǎ** ≈ *o*, **u** = *u*. A magánhangzók fölötti jelek a tónust jelölik: **´** = magas, **ˉ** = közepes, **`** = mély, **^** = eső. A kettőzött magánhangzókat hosszan ejtik. Minden más betű mássalhangzót jelöl. —David Hultman

(b) A fenti adatok alapján feltételezhetnénk, hogy az **ē tááðà** és az **ē mǎǎð** alak helytelen, pedig valójában mindkettő helyes. Fordítsd le a kifejezéseket, és magyarázd meg, miért váratlanok!

(c) Fordítsd le magyarra:

(d) Fordítsd le gámg nyelvre:

21. **āg bǎǎrāāg**

22. **ǫǫrēēg āyàg**

23. **ē bǎǎràāg**

24. **ǎ túndúlìg**

25. **ǎ máām**

(a)

1	J	2	A	3	D	4	T	5	E	6	S	7	F	8	B	9	P	10	L
11	H	12	N	13	G	14	M	15	Q	16	K	17	O	18	I	19	C	20	R

(b) az ő nagymamája; az ő nagypapája – **ε** nem hordoz magas tónust rokonságot jelölő kifejezések előtt.

(c) 21. **āg bǎǎrāāg** – *a mi vállaink*

22. **ǫǫrēēg āyàg** – *a mi kalapácsaink*

23. **ē bǎǎràāg** – *az ő vállalai*

24. **ǎ túndúlìg** – *a te könyökeid*

25. **ǎ máām** – *a te nagynénéd*

(d) 26. *az én őrlőkövem* – **gùùr áèn**

27. *az ő orcáik* – **ēg fǎndāg**

28. *a ti horgonyotok* – **ǫéèl ūyùn**

29. *a mi nagybátyánk* – **āg ābée**

30. *a te kutyáid* – **áðág únùg**

⚠ A gámg nyelv a kelet-szudáni nyelvek délkeleti részén. **a** = rövid á, **ǎ** = az angol A magánhangzók fölötti jelek a tónust jelölő magánhangzókat hosszan ejtik. Minden m

2. feladat Szabályok:

(b) A f
való

- Szórend:

(c) For

- elidegeníthetetlen birtok: birtokos + főnév
- elidegeníthető birtok: főnév + birtokos

- Birtokos névmások:

	elidegeníthetetlen birtok		elidegeníthető birtok	
	rokonságot jelölő kifejezés	testrész	e. sz.	t. sz.
e. sz.	$\bar{V}^*$	$\bar{V}$	$\bar{V}\bar{V}n$	$\bar{V}n\bar{V}g$
t. sz.	$\bar{V}g$		$\bar{V}y\bar{V}n$	$\bar{V}y\bar{V}g$
személyjelölés	$V: 1/2/3 \rightarrow a/\bar{a}/\epsilon$		$V: 1/2/3 \rightarrow \bar{a}/u/i$ $3 \rightarrow$ illeszd hozzá az $-\bar{i}$ szuffixumot	

* A magas tónus csak első és második személyben jelenik meg.

- Főnévek többes számának képzése:

- **-(VV)d** rokonságot jelölő kifejezések esetén, **-(VV)g** egyébként. **VV** egy megjósolhatóan kötőhangzó.
- Kötőhangzó betoldása esetén a tónusmintázat terjedhet vagy kis mértékben módosulhat.
- Ha egy többes számú névmás jelöli egy (többes számú) testrész birtokosát, a főnév tónusmintázata a $\bar{\circ}(\bar{\circ})\bar{\circ}$ dallamkontúrra változik.

10	L
20	R

fejezések

⚠ A gá
délkeleti r
A magánh
magánhar

Milyen képességeket várnak el a feladatok?

- idegennyelv-ismeret nem szükséges
- nyelvészeti szaktudás szintén nem
  - de azért segít, a felkészítőfolyamat részben erre is irányul
- összetett logikai feladványok
- mintázatfelismerés
- programkód és nyelv: szabályok megfogalmazása

Milyen képességeket várnak el a feladatok?

- nyelvi példa ~ programnyelvi példa
  - Ocaml: **eats**(Peter, apple) vs Java: Peter.**eats**(apple)
  - Peter **isst** den Apfel.   vs   Das Pferd **frisst** den Apfel.
Péter **eszi** az almát.   vs   A ló eszi az almát.
- cél: a nyelvek szerkezetében rejlő különbségek felismerése
~
programnyelvekben rejlő különbségek felismerése
  - iteratív vs rekurzív algoritmusok
  - különböző programozási nyelvi paradigmák (funkcionális, imperatív, objektumelvű)

Haladóbb példa

Adott négy mondat koreai nyelven, valamint mellettük a magyar fordításuk. Ezt felhasználva fordítsd le a többi (5–7) mondatot!

1. namja ga chaeg eul ilgeoyo	A férfi könyvet olvas.
2. koyangi ga jwi reul meogeosseoyo	A macska megette az egeret.
3. namja ga chiju reul an meogeosseoyo	A férfi nem ette meg a sajtot.
4. seonsaengnim i haksaeng eul mannayo	A tanár találkozik a diákkal.
5. jwi ga chiju reul an johahaeyo	Az egér nem szereti a sajtot.
6. seonsaengnim i chaeg eul an ilgeosseoyo	A tanár nem olvasott könyvet.

Haladóbb példa

Adott négy mondat koreai nyelven, valamint mellettük a magyar fordításuk. Ezt felhasználva fordítsd le a többi (5–7) mondatot!

1. namja ga chaeg eul ilgeoyo	A férfi könyvet olvas.
2. koyangi ga jwi reul meogeosseoyo	A macska megette az egeret.
3. namja ga chiju reul an meogeosseoyo	A férfi nem ette meg a sajtot.
4. seonsaengnim i haksaeng eul mannayo	A tanár találkozik a diákkal.
5. jwi ga chiju reul an johahaeyo	Az egér nem szereti a sajtot.
6. seonsaengnim i chaeg eul an ilgeosseoyo	A tanár nem olvasott könyvet.

Haladóbb példa

Adott négy mondat koreai nyelven, valamint mellettük a magyar fordításuk. Ezt felhasználva fordítsd le a többi (5–7) mondatot!

1. namja ga chaeg eul ilgeoyo	A férfi könyvet olvas.
2. koyangi ga jwi reul meogeosseoyo	A macska megette az egeret .
3. namja ga chiju reul an meogeosseoyo	A férfi nem ette meg a sajtot.
4. seonsaengnim i haksaeng eul mannayo	A tanár találkozik a diákkal.
5. jwi ga chiju reul an johahaeyo	Az egér nem szereti a sajtot.
6. seonsaengnim i chaeg eul an ilgeosseoyo	A tanár nem olvasott könyvet.

Haladóbb példa

Adott négy mondat koreai nyelven, valamint mellettük a magyar fordításuk. Ezt felhasználva fordítsd le a többi (5–7) mondatot!

1. namjaga chaegeul ilgeoyo

A férfi könyvet olvas.

2. koyangi ga jwireul meogeosseoyo

A macska megette az egeret.

3. namjaga chiju reul an meogeosseoyo

A férfi nem ette meg a sajtot.

4. seonsaengnim i haksaeng eul mannayo

A tanár találkozik a diákkal.

5. jwiga chiju reul an johahaeyo

Az egér nem szereti a sajtot.

6. seonsaengnim i chaegeul an ilgeosseoyo

A tanár nem olvasott könyvet.

Haladóbb példa

Adott négy mondat koreai nyelven, valamint mellettük a magyar fordításuk. Ezt felhasználva fordítsd le a többi (5–7) mondatot!

1. namja ga chaeg eul ilgeoyo

A férfi könyvet olvas.

2. koyangi ga jwi reul meogeosseoyo

A macska megette az egeret.

3. namja ga chiju reul an meogeosseoyo

A férfi nem ette meg a sajtot.

4. seonsaengnim i haksaeng eul mannayo

A tanár találkozik a diákkal.

5. jwi ga chiju reul an johahaeyo

Az egér nem szereti a sajtot.

6. seonsaengnim i chaeg eul an ilgeosseoyo

A tanár nem olvasott könyvet.

Haladóbb példa

Adott négy mondat koreai nyelven, valamint mellettük a magyar fordításuk. Ezt felhasználva fordítsd le a többi (5–7) mondatot!

1. namjaga chaegeul ilgeoyo
2. koyangi ga jwireul meogeosseoyo
3. namjaga chijureul an meogeosseoyo
4. seonsaengnimi haksaeng eul mannayo
5. jwiga chijureul an johahaeyo
6. seonsaengnimi chaegeul an ilgeosseoyo

- A férfi könyvet olvas.
- A macska megette az egeret.
- A férfi nem ette meg a sajtot.
- A tanár találkozik a diákkal.
- Az egér nem szereti a sajtot.
- A tanár nem olvasott könyvet.

Haladóbb példa

Adott négy mondat koreai nyelven, valamint mellettük a magyar fordításuk. Ezt felhasználva fordítsd le a többi (5–7) mondatot!

1. namja ga chaeg eul ilgeoyo
2. koyangi ga jwi reul meogeosseoyo
3. namja ga chiju reul an meogeosseoyo
4. seonsaengnim i haksaeng eul mannayo
5. jwi ga chiju reul an johahaeyo
6. seonsaengnim i chaeg eul an ilgeosseoyo

- A férfi könyvet olvas.
- A macska megette az egeret.
- A férfi nem ette meg a sajtot.
- A tanár találkozik a diákkal.
- Az egér nem szereti a sajtot.
- A tanár nem olvasott könyvet.

Haladóbb példa

Adott négy mondat koreai nyelven, valamint mellettük a magyar fordításuk. Ezt felhasználva fordítsd le a többi (5–7) mondatot!

1. namjaga chaegeul ilgeoyo
2. koyangiga jwireul meogeosseoyo
3. namjaga chijureul an meogeosseoyo
4. seonsaengnimi haksaengeul mannayo
5. jwiga chijureul an johahaeyo
6. seonsaengnimi chaegeul an ilgeosseoyo

- A férfi könyvet olvas.
- A macska megette az egeret.
- A férfi nem ette meg a sajtot.
- A tanár találkozik a diákkal.
- Az eger nem szereti a sajtot.
- A tanár nem olvasott könyvet.

Haladóbb példa

Adott négy mondat koreai nyelven, valamint mellettük a magyar fordításuk. Ezt felhasználva fordítsd le a többi (5–7) mondatot!

1. namja ga chaeg eul ilgeo yo

A férfi könyvet olvas.

2. koyangi ga jwi reul meogeosse yo

A macska megette az egeret.

3. namja ga chiju reul an meogeosse yo

A férfi nem ette meg a sajtot.

4. seonsaengnim i haksaeng eul mannayo

A tanár találkozik a diákkal.

5. jwi ga chiju reul an johahaeyo

Az eger nem szereti a sajtot.

6. seonsaengnim i chaeg eul an ilgeosse yo

A tanár nem olvasott könyvet.

Haladóbb példa

Adott négy mondat koreai nyelven, valamint mellettük a magyar fordításuk. Ezt felhasználva fordítsd le a többi (5–7) mondatot!

1. namja ga chaeg eul ilgeo yo

A férfi könyvet olvas.

2. koyangi ga jwi reul meogeosseo yo

A macska megezte az egeret.

3. namja ga chiju reul an meogeosseo yo

A férfi nem ette meg a sajtot.

4. seonsaengnim i haksaeng eul mannayo

A tanár találkozik a diákkal.

5. jwi ga chiju reul an johahaeyo

Az eger nem szereti a sajtot.

6. seonsaengnim i chaeg eul an ilgeoosseo yo

A tanár nem olvasott könyvet.

Haladóbb példa

Adott négy mondat koreai nyelven, valamint mellettük a magyar fordításuk. Ezt felhasználva fordítsd le a többi (5–7) mondatot!

1. namja ga chaeg eul ilgeo yo
2. koyangi ga jwi reul meogeos sedyo
3. namja ga chiju reul an meogeos sedyo
4. seonsaengnim i haksaeng eul manna yo
5. jwi ga chiju reul an johaha yo
6. seonsaengnim i chaeg eul an ilgeo sedyo

- A férfi könyvet olvas.
- A macska megejtette az egeret.
- A férfi nem ette meg a sajtot.
- A tanár találkozik a diákkal.
- Az eger nem szereti a sajtot.
- A tanár nem olvasott könyvet.

Haladóbb példa megoldása

Fordítsd magyarra:

1. jwi ga namja reul an mannasseyo	Az egér nem találkozott a férfivel.

Fordítsd koreaira:

2. A könyv nem eszik tanárt.	chaeg i seonsaengnim eul an meogeoyo
3. A diák szerette a macskát.	haksaeng i koyangi reul johahaesseyo

Haladóbb példa megoldása

Szabályok

SOV

tagadás SO an V

V jelen ideje: jelen idő töve-yo

V múlt ideje: jelen idő töve-sseo-yo

Főnevek partikulái (ragjai)

	alany	tárgy
V-ra végződik	ga	reul
C-ra végződik	i	eul

IOL & AI

- IOL-feladatok megoldása AI-jal
  - tavaly a bronzérem alsó határáig jutott
- idén: iolai.org

Nyelvészeti diákolimpia & informatikaoktatás

- logikai, problémamegoldó képességek fejlesztése
  - kicsit más stílusban, “papíron”
- hidat képez a nyelvek és a reál tantárgyak között
- aki érdeklődik programozás / algoritmusok iránt, azoknak mindenképp javasoljuk a versenyt
  - versenyév kezdete: október 15.
  - versenyidőpontok!
  - regisztrálni egész évben lehet: <https://verseny.ioling.hu/>
  - ioling@ioling.hu
  - iskolai bemutató előadást szívesen tartunk
- volt versenyzőink közül nem egy tanult tovább informatikai irányban

Köszönjük a figyelmet!

Kérdések?

Hanti számok

Az alábbiakban néhány egyenletet látsz hanti nyelven, ami a manysi után a magyar második legközelebbi nyelvrokona. A feladatban 1 és 20 közötti egész számok szerepelnek. Az **x** kiejtése erős **h**, az **ɲ** magyar **ny**, az **ɬ** és az **ŋ** sajátos hanti mássalhangzók.

$$\text{xut} * \text{kat} = \text{katxussjaŋ}$$

$$\text{jaŋ} + 3 = \text{xuɭamxussjaŋ}$$

$$\text{jaŋ} * \text{kat} = 20$$

$$\text{xut} = \text{ɲaɬ} + \text{kat}$$

$$\text{katxuɭam} = \text{ɲaɬ} + \text{ɲaɬ}$$

$$\text{xuɭam} * \text{ɲaɬ} = 12$$

Írd át az egyenleteket arab számokra, majd egészítsd ki hantiul az alábbiakat:

$$\text{jaŋ} - \text{ɲaɬ} = \underline{\hspace{1cm}}$$

$$\text{ɲaɬxussjaŋ} / \text{kat} = \text{ɲaɬ} + \underline{\hspace{1cm}}$$

$$\text{xut} / \text{xuɭam} = \underline{\hspace{1cm}}$$